

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Maistrova ulica 10, 1000 Ljubljana

T: 01 369 59 00

F: 01 369 59 01

E: gp.mk@gov.si

www.mk.gov.si

Številka: 081-9/2024-3340-6

Ljubljana, 4. 7. 2025

EVA (če se akt objavi v Uradnem listu RS)

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Razglasitev leta 2028 za leto Otona Župančiča – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na... redni seji dne... pod točko... sprejela naslednji

SKLEP:

Vlada Republike Slovenije je leto 2028 razglasila za leto Otona Župančiča.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Sklep prejmejo:

- ministrstva in vladne službe

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3. a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

mag. Barbara Koželj Podlogar, generalna direktorica

3. b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

/

5. Kratek povzetek gradiva:

V letu 2028 bo minilo 150 let od rojstva Otona Župančiča. Pobudo za razglasitev Župančičevega leta je dala občina Črnomelj, ki je rojstna občina tega pomembnega slovenskega pesnika, prevajalca, pisatelja in gledališkega ustvarjalca.

Pobudo je podprlo tudi več uglednih državnih institucij, pa tudi nekatera društva: Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Narodna in univerzitetna knjižnica, Filozofska fakulteta v Ljubljani, Slovenska matica, Slovensko narodno gledališče Drama Ljubljana, ZRC SAZU, Društvo slovenskih pisateljev, Združenje kulturnih domov Slovenije in Slovenski center PEN.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA/ <u>NE</u>
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA/ <u>NE</u>
c)	administrativne posledice	DA/ <u>NE</u>
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA/ <u>NE</u>
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA/ <u>NE</u>
e)	socialno področje	DA/ <u>NE</u>
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	DA/ <u>NE</u>

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje): – prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, – odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, – obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.				

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II. a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II. b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II. c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7. b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

(Samo če izberete NE pod točko 6.a.)

Gradivo nima finančnih posledic.

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

DA/NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: DA/NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: DA/NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA/NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	DA/ <u>NE</u>
-	
(Če je odgovor DA, navedite: Datum objave: V razpravo so bili vključeni: – nevladne organizacije, – predstavniki zainteresirane javnosti, – predstavniki strokovne javnosti. – . Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte): Upoštevani so bili: – v celoti, – večinoma, – delno, – niso bili upoštevani. Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje: Poročilo je bilo dano Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA/ <u>NE</u>
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	DA/ <u>NE</u>
Dr. Asta Vrečko ministrica Priloge: - Predlog sklepa o razglasitvi leta 2028 za leto Otona Župančiča - Obrazložitev predloga sklepa - Pobuda občine Črnomelj - Pisma podpore različnih institucij in društev	

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na... redni seji dne... pod točko... sprejela naslednji

SKLEP:

Vlada Republike Slovenije je leto 2028 razglasila za leto Otona Župančiča.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Sklep prejmejo:

- ministristva in vladne službe

Obrazložitev

Ministrstvo za kulturo je prejelo pobudo Občine Črnomelj, da se leto 2028 razglasi za leto Otona Župančiča. V pobudi so spomnili, da bo leta 2028 minilo 150 let od rojstva Otona Župančiča (23. 1. 1978 – 11. 6. 1949). Oton Župančič se je rodil v občini Črnomelj, v vasi Vinica, mladost pa nato preživel v Dragatušu. Bil je eden večjih pesnikov svojega časa. Njegovo delo še danes odzvanja sodobno, človeško in umetniško dovršeno. Kot so še zapisali, je bil eden najpomembnejših slovenskih pesnikov moderne, sodobnik Cankarja, Murna in Ketteja. V slovensko književnost je vnesel novo liriko, ki se je posvetila notranjemu svetu posameznika. S svojim literarnim slogom je spremenil slovensko pesniško govorico, jo naredil sodobnejšo, zvočno in izrazno. Njegova prva pesniška zbirka Čaša opojnosti je bila prelomna, saj je vpeljala modernejši slog in tematiko. Poleg poezije za odrasle je pisal tudi otroške pesmi, ki so še danes del otroškega vsakdana slovenskega otroka. Med najbolj znanimi je zagotovo pesem Ciciban. Župančič je bil tudi urednik, esejist, dramski pisec, dramaturg, skoraj dve desetletji je bil glavni upravnik Slovenskega narodnega gledališča, ki mu je pridal močan prispevek k vsestranski rasti gledališča in njegovega približevanja evropskim standardom. Pokazal je tudi, da drama ni le orodje za prikaz narodne ideje ali zgodovine, temveč tudi prostor za filozofske, estetske in notranje raziskave človeka. Bil je tudi dolgoletni predsednik slovenskega PEN, član Slovenske akademije znanosti in umetnosti, kjer je ustanovil in vodil Zavod za kulturo slovenskega jezika ter umetnostni razred. Oton Župančič je tako za seboj pustil izjemen literarni opus, tako za odrasle kot otroke ter prispeval k temu, da se je slovenska umetnost presegla meje lastne države.

V pobudi je občina Črnomelj izpostavila, da bi razglasitev leta 2028 kot Župančičevega leta predstavljal pomemben nacionalni projekt, ki bi zaradi pesnikove širine zaobjemal različna področja slovenske umetnosti in kulture. Sočasno bi omogočal širšo javno prepoznavnost njegovega opusa in komuniciral z mladimi generacijami kot spodbuda k branju, dvigu bralne pismenosti in odnosa do slovenske literature in jezika. To bi bilo tudi eno najpomembnejših vodil tega leta. Leto Otona Župančiča bi povezovalo različne kulturne, vzgojno-izobraževalne, knjižnične in znanstvene ustanove po vsej Sloveniji, sočasno pa bi povezovalo kulturo in umetnost z drugimi resorji in področju. Razglasitev leta Otona Župančiča kot pesnika Bele krajine spodbuja tudi decentralizacijo kulture in večjo prepoznavnost jugovzhodne regije na področju turizma in kulture. V letu 2028 bo zaključen tudi projekt trajnostne obnove in oživljanja kulturnih spomenikov Spominske hiše Otona Župančiča, ki ga je podprlo tudi Ministrstvo za kulturo. Odprtje vsebinsko, dostopno in sodobno posodobljene rojstne hiše pesnika predstavlja pomemben prispevek k nadgradnji slovenske kulturne infrastrukture. Občina Črnomelj skupaj z lokalnimi in državnimi partnerji v letu 2028 načrtuje številne dogodke in aktivnosti po vsej državi, med drugim slavnostno odprtje leta Otona Župančiča, prenovljene Spominske hiše Otona Župančiča Vinica, potujoče razstave o življenju in delu vsestranskega literarnega ustvarjalca, uprizoritve Župančičevih gledaliških predstav in prevodov za odrasle in otroke, literarne, glasbene in plesne projekte, raziskovanje še neobjavljenih dejstev o življenju pesnika, izdajo in ponatis Župančičevih knjig za otroke in odrasle, natečaje idr.

Pobudo je podprlo tudi več uglednih državnih institucij, pa tudi društev: Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Narodna in univerzitetna knjižnica, Filozofska fakulteta v Ljubljani, Slovenska matica, Slovensko narodno gledališče Drama Ljubljana, ZRC SAZU, Društvo slovenskih pisateljev, Združenje kulturnih domov Slovenije in Slovenski center PEN.

Kot so zapisali na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, so Župančičevi literarni dosežki nepogrešljivi za razumevanje prehoda slovenskega literarnega izraza iz tradicionalnih pesniških oblik v moderno subjektivno liriko. Enako pomembno vlogo ima njegova poezija za otroke, ki prispeva k razvoju bralne kulture in vzgoje najmlajših generacij.

Slovenska matica je spomnila, da je Oton Župančič med leti 1947 in 1949, torej do smrti, vodil Slovensko matico. Njegovo sodelovanje z najstarejšim delujočim slovenskim kulturnim in znanstvenim društvom se je začelo že leta 1905, ko je v zbirki Prevodi iz svetovne književnosti prevedel Shakespearjevega

Beneškega trgovca. S prevajanjem svetovne dramatike je zapolnil izredno pomembno vrzel v poznavanju dramskih klasikov na Slovenskem. S svojim pesniškim talentom in poznavanjem jezikov je vzpostavil zelo visok nivo v prevajanju dramskih besedil, zato ni presenetljivo, da se nekateri njegovi prevodi berejo še danes.

V pismu podpore je Slovensko narodno gledališče Drama med drugim zapisalo, da je Oton Župančič z izjemnim poslušom za razvoj gledališkega jezika in smelo uvedbo sodobnih režijskih in dramaturških principov odprl vrata novim umetniškim tokovom, hkrati pa ohranjal visoko spoštovanje do klasične dramatike. Kot prevajalec vrhunskih evropskih dramskih del je neprecenljivo obogatil repertoar gledališča ter močno vplival na rast igralskega in režijskega ansambla. Njegovo delo je bilo ne le ustvarjalno, temveč tudi vizionarsko: znal je prepoznavati prihodnje usmeritve gledališča in jih z občutkom uvajal v slovenski prostor.

Pobudo je podprla tudi Slovenska akademija znanosti in umetnosti. Kot so zapisali, je bil Oton Župančič kot vrhunski umetnik svojega časa eden od ustanoviteljev SAZU, razglasitev njegovega leta pa bi celovito osvetlil njegovo vsestransko zapuščino, obenem pa prispeval k dvigu zavesti o pomenu slovenske literature, jezika in kulture v sodobni družbi. Tak projekt bi tudi okrepil sodelovanje med znanstvenimi, kulturnimi in izobraževalnimi ustanovami.

V tem letu bo Ministrstvo za kulturo pozvalo javne zavode, javne sklade in javne agencije, ki delujejo na področju kulture, da v okviru svojih razpoložljivih možnosti pri načrtovanju programov in projektov za leto 2028 pripravijo vsebine, ki se bodo navezovala na to obletnico, k temu pa bodo povabljeni tudi druga ministrstva. Župančičevo leto bo tako tudi odlična priložnost za krepitev medresorskega sodelovanja z vključitvijo drugih resorjev ter njihovih področji, kot so denimo izobraževanje, raziskovanje, pa tudi turizem. Oton Župančič tudi presega meje slovenske države ter povezuje v eno celoten slovenski kulturni prostor, kar bo kot pomemben odmev dobilo tudi v letu 2028. K obeleževanju Župančičevega leta bodo povabljeni tudi Slovenci po svetu, saj pesnik predstavlja tudi zanje pomembno literarno vez z njihovo matično domovino oz. domovino njihovih prednikov. Glede na vse navedeno Ministrstvo za kulturo podpira razglasitev leta 2028 za leto Otona Župančiča.